

ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
บอกผ่านเรื่องราวของบุคคลสำคัญ
ในห้วงเวลาของการเปลี่ยนแปลง "อาเซียน"

บุคคลสำคัญ "อาเซียน"
ผ่าน "เรื่องเล่า" อุษาคเนย์
ยุคคลาสสิก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ห้องสมุดพิเศษการพระนคร

101054100

รสิงห์ ปิยะชาติ

คำนำผู้เขียน

ท่ามกลางกระแสของความคึกคักในเรื่องของ “อาเซียน” ที่บรรดาโรงเรียน ไปจนถึงมหาวิทยาลัย รวมถึงประชาชนทั่วไปหันมาสนใจกันมากดังเช่นที่เกิดขึ้นในวันนี้ช่วงนี้ ทำให้ผมเกิดความคิดว่า ในแง่ของประวัติศาสตร์แล้ว จะมีคนไทยเรากี่มากน้อยที่รู้จัก เข้าใจ หรือมองภาพของอาเซียนในเชิงประวัติศาสตร์ได้อย่างเข้าใจและเห็นจริง

ด้วยแนวคิดดังที่ว่านี่เองที่ทำให้ผมคิดว่าอยากจะเขียนหนังสือที่ ว่าด้วยประวัติศาสตร์ของอาเซียนขึ้นมาสักเล่มหนึ่ง หากแต่เมื่อมองไปยั้งตลาดหนังสือปัจจุบันแล้ว พบว่า หนังสือประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับอาเซียน นั้นมีอยู่มากมายกายกอง เสียจนแทบจะกล่าวได้ว่าล้นตลาดไปแล้ว

กระนั้นแนวคิดที่อยากนำเสนอเรื่องราวของอาเซียนในเชิงประวัติศาสตร์ก็ยังคงติดตรึงใจอยู่ เมื่อมีโอกาสได้พูดคุยกับบรรณาธิการบริหารของอีพี สำนักพิมพ์ ซึ่งเราได้คุยกันในเรื่องราวของอาเซียนแล้ว เกิดคำถามจากเขาว่า ที่ผ่านมาในอาเซียนเรา ใครที่น่าจะยกให้เป็นบุคคลสำคัญที่สุด ทำให้ผมได้เกิดความคิดว่า หากนำเอาเรื่องของบุคคลสำคัญ ที่มีอยู่ในอาเซียนมาผนวกเข้ากับพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ที่วางอยู่รายรอบตัวของท่านเหล่านั้นแล้วเขียนให้สนุก ผูกร้อยให้เป็นลำดับ จัดวางออกมาให้ดี ผมเชื่อว่าผู้อ่านจะได้ประโยชน์ที่เดียว สองด้าน กล่าวคือ ด้านหนึ่ง สามารถได้รู้จักตัวตนของบุคคลสำคัญท่านนั้นๆ ที่ผมขออนุญาตคัดมาด้วยตนเอง พร้อมกับผู้อ่านก็ได้รู้จักกับประวัติศาสตร์ของแต่ละชาติ แต่ละช่วงในดินแดนแห่งนี้ด้วยไปในตัว

เมื่อแนวความคิดก่อเกิด การกระทำจึงติดตามมา และปรากฏออกมาเป็นหนังสือในนาม “บุคคลสำคัญอาเซียน ผ่านเรื่องเล่าอุษาคเนย์” ซึ่งอยู่ในมือผู้อ่านขณะนี้

แต่ปรากฏว่า เนื่องจากเมื่อลงสู่รายละเอียดของการคัดเลือกบุคคลสำคัญดังที่ว่ามานี้ ผมกลับพบว่า ในอาเซียนของเรามีบุคคลที่ควรค่าแก่การยกย่องมากมาย ในแต่ละยุคแต่ละสมัย หรือแต่ละชาติภาษาต่างมีคนสำคัญเต็มไปหมด ทั้งที่พยายามใช้วิจรรณญาณในการพิจารณาอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ก็ยังคงหนา และมากมายอยู่ดี ดังนั้นเมื่อมาถึงขั้นตอนของการจัดการเพื่อตีพิมพ์เป็นรูปเล่ม ผมจึงปรึกษากับบรรณาธิการ ขอแบ่งหนังสือเล่มนี้ออกเป็นสองส่วน โดยส่วนแรกคือหนังสือในนามอย่างที่ว่ามานี้ แต่เป็นช่วง หรือยุคคลาสสิก และอีกส่วนที่เหลือก็จะเป็นยุคสมัยใหม่ ซึ่งจะมาว่ากันอีกครั้งหนึ่งในโอกาสข้างหน้า

ผมเชื่อว่าเมื่อผู้อ่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้ที่ว่าด้วยยุคคลาสสิกจบลงแล้ว และได้ติดตามอ่านเล่ม ยุคสมัยใหม่ ต่อเนื่องไปจนจบ ผู้อ่านจะพบว่าแท้จริงแล้วประวัติศาสตร์แห่งอาเซียนหรืออุษาคเนย์ของเรานี้ช่างเป็นประวัติศาสตร์ที่น่าทึ่ง และน่าสนใจมากที่สุดเรื่องหนึ่งของโลกเลยทีเดียว

ณ ที่นี้ ผมขอขอบพระคุณยิปซี สำนักพิมพ์ ที่ให้โอกาสในการทำงานด้วยดีเสมอมา และที่สำคัญยิ่งขอขอบพระคุณผู้อ่านที่ติดตามและถามไถ่ถึงผลงานของผมอย่างไม่ขาดสาย และนี่คือผลงานเล่มใหม่ของผมที่นำมาบรรณาการแด่ผู้อ่าน

ด้วยความขอบพระคุณยิ่ง
จิตรสิงห์ ปิยะชาติ

สารบัญ

1. บทนำ : ก่อนหลงเข้าไปได้เงาแคด 9
2. “มนุษย์ชวา (Java Man)”
มนุษย์อาเชียนคนแรกผู้กลายเป็นบุคคลสำคัญ 19
3. “พราหมณ์โกณฑัญญะ”
จากอินเดียผู้เปลี่ยนโลกทัศน์ชนอุษาคเนย์ 43
4. พระเจ้าพลบุตร แห่งศรีวิชัย (ศตวรรษที่ 9)
ผู้สร้างจักรวรรดิทางทะเลให้เกรียงไกรถึงอินเดีย 63
5. พระเจ้าอินรธา (ค.ศ.1044-1077)
ผู้รวบรวมพม่าเป็นปึกแผ่น จำหลักพุทธเถรวาทในอุษาคเนย์ 89
6. “พระเจ้าสุริยวรมันที่ 2”
ผู้สร้างนครวัด สิ่งมหัศจรรย์ของโลก 107
7. พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 (ค.ศ.1181-1218)
มหากษัตริย์เขมรผู้จำหลักพุทธศาสนamahayana 145

8. พระเจ้ากฤตินคร (ค.ศ.1262-1292)
 แห่งอาณาจักรสิงห์สำหรับ
 ผู้ก่อกำเนิดแนวคิด “สมาพันธรัฐอินโดจีนเซีย” 163
9. คชา มาตา มหาอำมาตย์ผู้สร้างอาณาจักรมัชปาหิต 193
10. พ่อขุนรามคำแหง ผู้ปັกหลักอาณาจักรของคนไทยให้มั่นคง 215
11. ปรมเสวร หรือมาร์กัด อิสกันดาร์ ซาห์แห่งมะละกา
 ดันธารจำหลักอิสลามในดินแดนอุษาคเนย์ 253
12. บุเรงนองมหาราช แห่งราชวงศ์ตองอู
 (ค.ศ.1516-1581) มหากษัตริย์แห่งพม่า
 ผู้ชนะสิบทิศ แผ่บารมีทั่วแผ่นดินสุวรรณภูมิ 271
- บรรณานุกรม 284

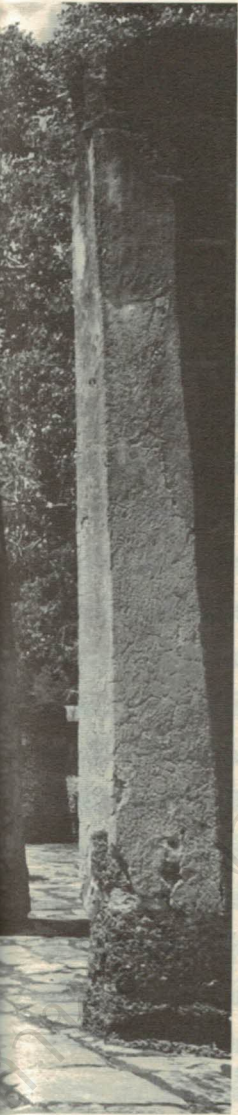
พระเจ้ากฤตินคร (ค.ศ.1262-1292)
 แห่งอาณาจักรสิงห์สำหรับ
 ผู้ก่อกำเนิดแนวคิด
 “สมาพันธรัฐอินโดนีเซีย”

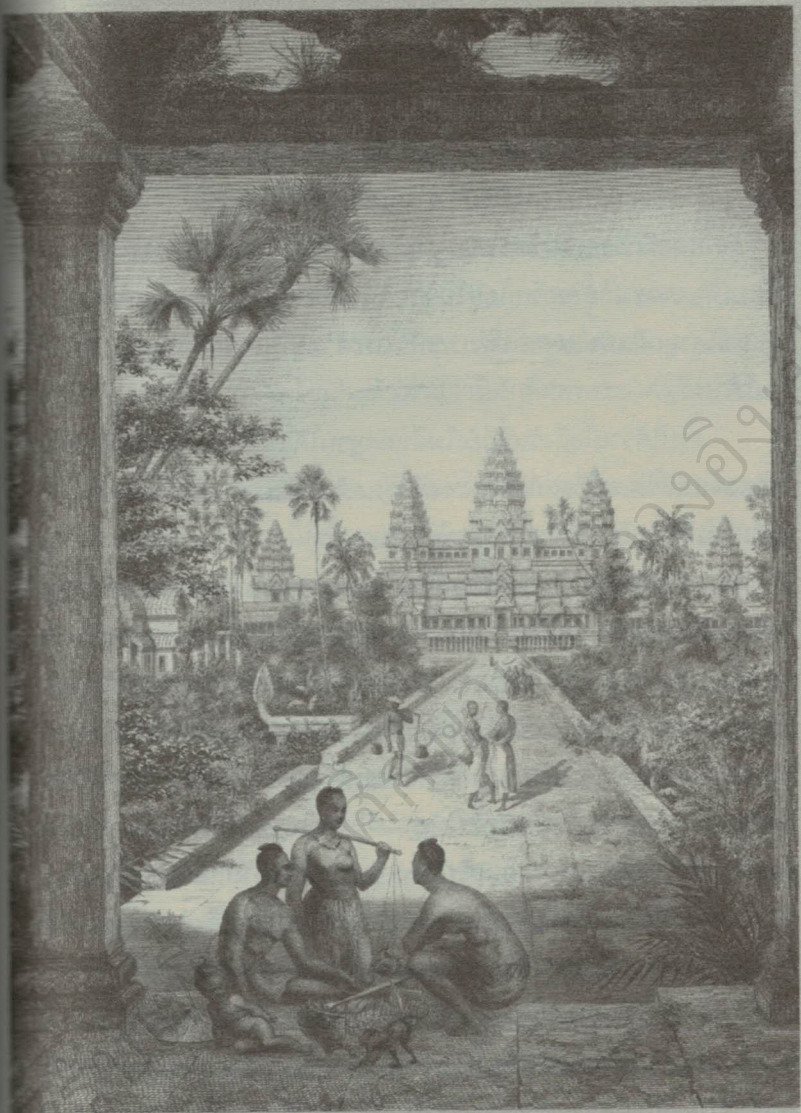

สำหรับคนไทยแล้ว ชื่อที่ผมคัดมานำเสนอว่าเป็นบุคคลสำคัญอาเซียน ท่านหรือพระองค์ต่อไป คงไม่เป็นที่คุ้นเคยกันสักเท่าไร ทั้งนี้เพราะในการศึกษาหรือเรียนรู้เรื่องราวในประวัติศาสตร์ของเรานั้นมักมองผ่านหรือมองข้ามเลยเรื่องราวของพระองค์หรือรวมไปถึงเรื่องราวที่ปรากฏในดินแดนที่พระองค์ดำรงอยู่มาก จะมีที่รู้จักหรือพอจะคุ้นชื่อหรือพระนามอยู่บ้างก็คงสำหรับผู้ที่ได้ร่ำเรียนมาทางวิชาการประวัติศาสตร์ในระดับอุดมศึกษาขึ้นไปโดยตรงเสียมากกว่า ซึ่งหากจะว่าไปแล้ว การมองผ่านหรือการละเลยดังว่านี้น่าจะถือว่าเป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะถึงอย่างไรก็ตาม หากมาวันหนึ่งเราย้อนกลับมาเรียนรู้เรื่องราวของอาเซียนโดยรวมแล้ว เรากลับพบว่าแผ่นดินทุกแห่งชาติทุกชาติไม่ว่าที่ตั้งอยู่ในแผ่นดิน

พ่อขุนรามคำแหง ผู้ปັກหลักอาณาจักรของคนไทยให้มั่นคง

ในช่วงศตวรรษที่ 13 ต่อเนื่องถึงศตวรรษที่ 14 สำหรับอุษาคเนย์แล้ว หากเราสังเกตให้ดีจะพบว่า ช่วงเวลาดังกล่าวนี้เป็นระยะของการเปลี่ยนแปลงอัน สำคัญของภูมิภาคแห่งนี้ น่าจะเป็นอย่างที่ วิลเลียม เอช.แมคนีลส์ นักประวัติศาสตร์คนสำคัญท่านหนึ่งได้ กล่าวและวิเคราะห์และตั้งข้อสังเกตเอาไว้ว่าประมาณ หลังปี ค.ศ.600 เป็นต้นมาความเกี่ยวพันกับอินเดีย ของผู้คนโดยเฉพาะชนชั้นนำในภูมิภาคนี้เริ่มลดน้อย ลงซึ่งส่วนหนึ่งรับผลจากความเปลี่ยนแปลงจาก ภายใน โดยเฉพาะการที่พวกมุสลิมเข้ามาเดินเรือใน เขตมหาสมุทรอินเดียแทนที่พวกชาวฮินดู และเพราะ เหตุนี้เองที่ทำให้บรรดาราชสำนักฮินดู (และบางแห่งที่ เป็นชาวพุทธ) ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงหันกลับ มายึดมั่นในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน ผลก็คือ ก่อให้

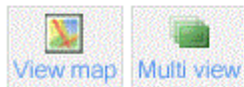
▲ ทิวทัศน์ทางเข้าปราสาทนครวัด ภาพลายเส้นโดย Francis Garnier นักสำรวจชาวฝรั่งเศสที่เข้ามาอินโดจีนในสมัยศตวรรษที่ 19 (ภาพจากหนังสือ *Voyage d'exploration en Indo-Chine effectuée pendant les années 1866, 1867 et 1868*, v.4.)

• “มนุษย์ชวา (Java Man)” มนุษย์อาเซียนคนแรกผู้กลายเป็นบุคคลสำคัญ • “พราหมณ์
โกณฑัญญะ” จากอินเดีย ผู้เปลี่ยนโลกทัศน์ชนอุษาคเนย์ • พระเจ้าพลบุตร แห่งศรีวิชัย
ผู้สร้างจักรวรรดิทางทะเลให้เกรียงไกรถึงอินเดีย • พระเจ้าอโนรธา ผู้รวบรวมพม่าเป็นปึกแผ่น
จำหลักพุทธเถรวาทในอุษาคเนย์ • “พระเจ้าสุริยวรมันที่ 2” ผู้สร้างนครวัด สิ่งมหัศจรรย์
ของโลก • พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 มหากษัตริย์เขมรผู้จำหลักพุทธศาสนamahayana • พระเจ้า
กฤตินคร แห่งอาณาจักรสิงห์สำหรับ ผู้ก่อกำเนิดแนวคิด “สมาพันธรัฐอินโดนีเซีย” • คชา มาตา
มหาอำมาตย์ผู้สร้างอาณาจักรมชปาหิต • พ่อขุนรามคำแหง ผู้ปักหลักอาณาจักรของ
คนไทยให้มั่นคง • ปรเมศวร หรือมาร์กัต อิสกันดาร์ ซาห์ แห่งมะละกา ต้นธารจำหลัก
อิสลามในดินแดนอุษาคเนย์ • บุเรงนองมหาราช แห่งราชวงศ์ตองอู มหากษัตริย์แห่งพม่า
ผู้ชนะสิบทิศ แผ่บารมีทั่วแผ่นดินสุวรรณภูมิ

สามารถยืมและติดตามหนังสือใหม่ได้ที่ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Walai Autolib

<http://lib.rmutp.ac.th/Catalog/Bibltem.aspx?BibID=b00097854>

Title	บุคคลสำคัญ "อาเชียน" ผ่านเรื่องเล่า "อุซาคเนย์" ยุคคลาสสิก / จิตรสิงห์ ปิยะชาติ.
Author	จิตรสิงห์ ปิยะชาติ
Publication	กรุงเทพฯ : ยิปซี, 2557
Edition	พิมพ์ครั้งที่ 1
Detail	282 หน้า : ภาพประกอบ, แผนที่ ; 21 ซม
Subject	บุคคลสำคัญ -- เอเชียตะวันออกเฉียงใต้.(+) เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ -- ประวัติศาสตร์.(+) อาเชียน -- บุคคลสำคัญ.(+)
Location	BCL

" สำหรับเพื่อการศึกษาและอ้างอิงเท่านั้น "